

I

(Acte legislative)

DIRECTIVE

DIRECTIVA 2011/7/UE A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI

din 16 februarie 2011

privind combaterea întârzierii în efectuarea plăților în tranzacțiile comerciale

(reformare)

(Text cu relevanță pentru SEE)

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 114,

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European ⁽¹⁾,hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară ⁽²⁾,

întrucât:

(1) Directiva 2000/35/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29 iunie 2000 privind combaterea întârzierii efectuării plăților în cazul tranzacțiilor comerciale ⁽³⁾ urmează să facă obiectul mai multor modificări substanțiale. Din motive de claritate și de coerență, ar trebui să se procedeze la reformarea dispozițiilor respective.

(2) Majoritatea mărfurilor și serviciilor sunt furnizate în cadrul pieței interne de către operatori economici către alți operatori economici și către autorități publice pe baza unei plăți reportate, prin care furnizorul, de comun acord cu clientul său, acordă acestuia din urmă un termen pentru achitarea facturii, care este fie menționat în factura furnizorului, fie stabilit prin lege.

(3) În cadrul tranzacțiilor comerciale între operatori economici sau între operatori economici și autorități publice, numeroase plăți sunt efectuate mai târziu decât a fost stabilit în contract sau menționat în condițiile

comerciale generale. Deși mărfurile sunt livrate sau serviciile sunt prestate, numeroase facturi corespunzătoare acestora sunt achitate mult după scadență. Astfel de întârzieri în efectuarea plăților afectează lichiditățile întreprinderilor și complică situația financiară a acestora. Acestea afectează, de asemenea, competitivitatea și rentabilitatea întreprinderilor, odată ce creditorul trebuie să obțină finanțări externe din cauza efectuării cu întârziere a plăților. Riscul apariției acestor efecte negative crește în mod considerabil în perioadele de încetinire a creșterii economice, când accesul la finanțare este mai dificil.

(4) Acțiunile judiciare legate de efectuarea cu întârziere a plăților sunt deja facilitate de Regulamentul (CE) nr. 44/2001 al Consiliului din 22 decembrie 2000 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială ⁽⁴⁾, Regulamentul (CE) nr. 805/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 aprilie 2004 privind crearea unui titlu executoriu european pentru creanțele necontestate ⁽⁵⁾, Regulamentul (CE) nr. 1896/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2006 de instituire a unei proceduri europene de somație de plată ⁽⁶⁾ și Regulamentul (CE) nr. 861/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 iulie 2007 de stabilire a unei proceduri europene cu privire la cererile cu valoare redusă ⁽⁷⁾. Cu toate acestea, se impune stabilirea unor măsuri complementare pentru a descuraja efectuarea cu întârziere a plăților în tranzacțiile comerciale.

(5) Întreprinderile ar trebui să poată efectua tranzacții pe tot cuprinsul pieței interne în condiții care să garanteze că operațiunile transfrontaliere nu prezintă riscuri mai mari decât vânzările interne. În cazul în care s-ar aplica norme substanțial diferite pentru operațiunile interne și transfrontaliere, ar putea avea loc denaturări ale concurenței.

⁽¹⁾ JO C 255, 22.9.2010, p. 42.

⁽²⁾ Poziția Parlamentului European din 20 octombrie 2010 (nepublicată încă în Jurnalul Oficial) și Decizia Consiliului din 24 ianuarie 2011.

⁽³⁾ JO L 200, 8.8.2000, p. 35.

⁽⁴⁾ JO L 12, 16.1.2001, p. 1.

⁽⁵⁾ JO L 143, 30.4.2004, p. 15.

⁽⁶⁾ JO L 399, 30.12.2006, p. 1.

⁽⁷⁾ JO L 199, 31.7.2007, p. 1.

- (6) În Comunicarea sa din 25 iunie 2008, intitulată „Gândiți mai întâi la scară mică – Un «Small Business Act» pentru Europa”, Comisia a subliniat faptul că ar trebui să fie facilitat accesul la finanțare al întreprinderilor mici și mijlocii (IMM-uri) și că ar trebui dezvoltat un mediu juridic și de afaceri sănătos și favorabil efectuării la timp a plăților. Ar trebui menționat faptul că autorităților publice le revine o responsabilitate deosebită în acest sens. Criteriile de definire a IMM-urilor sunt prevăzute în Recomandarea 2003/361/CE a Comisiei din 6 mai 2003 privind definirea microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii ⁽¹⁾.
- (7) Una dintre acțiunile prioritare cuprinse în Comunicarea Comisiei din 26 noiembrie 2008, intitulată „Planul european de redresare economică”, o reprezintă reducerea sarcinilor administrative și promovarea spiritului antreprenorial, în principiu prin garantarea, între altele, a achitării în termen de o lună a facturilor pentru furnituri și servicii, inclusiv către IMM-uri, cu scopul de a reduce problemele de trezorerie.
- (8) Domeniul de aplicare a prezentei directive ar trebui să se limiteze la plățile efectuate ca remunerație pentru tranzacții comerciale. Prezenta directivă nu ar trebui să reglementeze tranzacțiile cu consumatorii, dobânda pentru alte plăți, de exemplu plăți efectuate în conformitate cu legislația privind cecurile și cambiile, plăți reprezentând compensații pentru daune, inclusiv plăți efectuate de societățile de asigurare. De asemenea, statele membre ar trebui să fie în măsură să excludă datoriile care fac obiectul unor proceduri de insolvență, inclusiv al unor proceduri de reșalonare a datoriei.
- (9) Prezenta directivă ar trebui să reglementeze toate tranzacțiile comerciale, indiferent dacă sunt realizate între întreprinderi private și publice sau între întreprinderi și autorități publice, având în vedere faptul că autoritățile publice efectuează un volum considerabil de plăți către întreprinderi. Prezenta directivă ar trebui, în consecință, să reglementeze tranzacțiile comerciale între contractanții principali și furnizorii și subcontractanții acestora.
- (10) Faptul că profesiile liberele intră sub incidența prezentei directive nu ar trebui să oblige statele membre să le trateze ca întreprinderi sau comercianți în scopuri care nu intră în domeniul de aplicare al prezentei directive.
- (11) Furnizarea de bunuri și prestarea de servicii contra cost care intră sub incidența prezentei directive ar trebui să includă, de asemenea, proiectarea și execuția lucrărilor publice, a clădirilor și a lucrărilor de construcții civile.
- (12) Întârzierea în efectuarea plăților constituie o încălcare a contractului care, în majoritatea statelor membre, a devenit atractivă din punct de vedere financiar pentru debitori, datorită dobânzilor mici sau inexistente aplicate pentru întârzierea în efectuarea plăților și/sau a procedurilor greoaie de acțiune. Pentru a inversa această tendință și pentru a descuraja întârzierile în efectuarea plăților, se impune o schimbare decisivă în direcția creării unei culturi a efectuării prompte a plăților, inclusiv aceea în care ar trebui să fie considerat, în toate situațiile, drept clauză sau practică contractuală inechitabilă orice caz de excludere a dreptului de a percepe dobânzi. Această schimbare ar trebui să includă, de asemenea, introducerea unor dispoziții specifice referitoare la termenele de plată și la despăgubirea creditorilor pentru cheltuielile suportate și, printre altele, dispoziții care să constate caracterul vădit inechitabil al excluderii dreptului la despăgubire pentru cheltuielile suportate în vederea recuperării fondurilor.
- (13) În consecință, în contractele între întreprinderi ar trebui să se prevadă termene de plată limitate, ca regulă generală, la 60 de zile calendaristice. Totuși, pot exista situații în care întreprinderile necesită termene de plată mai lungi, de exemplu atunci când acestea doresc să acorde credite comerciale clienților lor. Ar trebui, prin urmare, să fie în continuare posibil ca părțile contractante să poată conveni asupra unor termene de plată specifice, mai lungi de 60 de zile calendaristice, cu condiția totuși ca o astfel de prelungire să nu fie vădit inechitabilă pentru creditor.
- (14) Din motive de coerență a legislației Uniunii, în sensul prezentei directive ar trebui să se aplice definiția termenului de „autorități contractante” din Directiva 2004/17/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 31 martie 2004 de coordonare a procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții în sectoarele apei, energiei, transporturilor și serviciilor poștale ⁽²⁾, precum și din Directiva 2004/18/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 31 martie 2004 privind coordonarea procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții publice de lucrări, de bunuri și de servicii ⁽³⁾.
- (15) Dobânzile legale datorate ca urmare a întârzierii în efectuarea plăților sunt calculate pe zile, sub formă de dobânzi simple, în conformitate cu Regulamentul (CEE, Euratom) nr. 1182/71 al Consiliului din 3 iunie 1971 privind stabilirea regulilor care se aplică termenelor, datelor și expirării termenelor ⁽⁴⁾.
- (16) Prezenta directivă nu ar trebui să creeze pentru creditorii obligația de a percepe dobândă pentru efectuarea cu întârziere a plăților. În cazul întârzierii în efectuarea plăților, prezenta directivă ar trebui să permită unui creditor să perceapă dobânzi pentru efectuarea cu întârziere a plăților fără a fi necesară o notificare prealabilă referitoare la neîndeplinirea obligațiilor contractuale sau o altă notificare similară care să reamintească debitorului obligația sa de a efectua plata.
- (17) Efectuarea plății de către debitor ar trebui să fie considerată întârziată, în scopul stabilirii dreptului de a percepe dobânzi pentru efectuarea cu întârziere a plăților, în cazul în care creditorul nu are la dispoziție suma datorată la scadență, cu condiția să-și fi îndeplinit obligațiile contractuale și legale.

⁽¹⁾ JO L 124, 20.5.2003, p. 36.

⁽²⁾ JO L 134, 30.4.2004, p. 1.

⁽³⁾ JO L 134, 30.4.2004, p. 114.

⁽⁴⁾ JO L 124, 8.6.1971, p. 1.

- (18) Facturile reprezintă temeiul cererilor de plată și sunt documente importante în lanțul valoric al tranzacțiilor pentru furnizarea de bunuri și servicii, printre altele pentru stabilirea termenului de plată. În sensul prezentei directive, statele membre ar trebui să promoveze sisteme care asigură securitatea juridică în ceea ce privește data exactă de primire a facturilor de către debitor, inclusiv în domeniul facturării electronice, caz în care primirea facturilor poate constitui mijloc de probă electronică și care este parțial reglementată de dispozițiile în domeniul facturării cuprinse în Directiva 2006/112/CE a Consiliului din 28 noiembrie 2006 privind sistemul comun al taxei pe valoarea adăugată ⁽¹⁾.
- (19) Este necesară despăgubirea echitabilă a creditorilor pentru cheltuielile de recuperare în cazul efectuării cu întârziere a plăților, astfel încât să fie descurajată efectuarea cu întârziere a plăților. Cheltuielile de recuperare ar trebui să includă, de asemenea, recuperarea costurilor administrative și compensarea costurilor interne suportate din cauza efectuării cu întârziere a plăților, pentru care prezenta directivă ar trebui să stabilească o sumă fixă minimă care să poată fi cumulată cu dobânda pentru întârzierea efectuării plăților. Acordarea de despăgubiri sub forma unei sume fixe ar trebui să aibă drept scop limitarea costurilor administrative și interne legate de recuperare. Despăgubirile pentru cheltuielile de recuperare ar trebui să fie stabilite fără a aduce atingere dispozițiilor de drept intern conform cărora o instanță națională ar putea acorda despăgubiri creditorului pentru orice prejudiciu suplimentar legat de efectuarea cu întârziere a plății de către debitor.
- (20) Pe lângă dreptul la plata unei sume fixe pentru acoperirea cheltuielilor de recuperare interne, creditorii ar trebui să aibă, de asemenea, dreptul la rambursarea celorlalte cheltuieli de recuperare pe care trebuie să le suporte din cauza efectuării cu întârziere a plăților de către un debitor. Asemenea cheltuieli ar trebui să includă, în special, cheltuielile suportate de creditori în vederea angajării unui avocat sau a unei firme de colectare a debitelor.
- (21) Prezenta directivă nu ar trebui să aducă atingere dreptului statelor membre de a prevedea aplicarea unor sume fixe superioare în cazul compensării cheltuielilor de recuperare și, prin urmare, mai favorabile creditorului sau de a majora respectivele sume, cu scopul de a ține seama de efectele inflației, printre altele.
- (22) Prezenta directivă nu ar trebui să împiedice plățile în rate sau plățile eşalonate. Cu toate acestea, fiecare rată sau plată ar trebui să fie plătită la termenele convenite și ar trebui să se supună normelor privind efectuarea cu întârziere a plăților prevăzute în prezenta directivă.
- (23) În general, autoritățile publice beneficiază de venituri mai sigure, mai previzibile și mai continue decât întreprinderile. În plus, multe autorități publice pot obține finanțare în condiții mai avantajoase decât întreprinderile. În același timp, în comparație cu întreprinderile, autoritățile publice depind mai puțin de edificarea unor relații comerciale stabile pentru a-și realiza obiectivele. Termenele de plată lungi și efectuarea cu întârziere a plăților de către autoritățile publice pentru bunuri și servicii generează costuri nejustificate pentru întreprinderi. Prin urmare, ar trebui să se prevadă norme specifice în ceea ce privește tranzacțiile comerciale pentru furnizarea de bunuri sau servicii de către întreprinderi către autoritățile publice, norme care să stabilească, în special, termene de plată care să nu depășească în mod normal 30 de zile calendaristice, în afara cazului în care contractul prevede în mod expres dispoziții contrare, care trebuie să fie justificate în mod obiectiv de natura sau caracteristicile specifice ale contractului, dar care să nu depășească, în orice caz, 60 de zile calendaristice.
- (24) Cu toate acestea, ar trebui să se țină cont de situația specifică a autorităților publice care desfășoară activități economice de natură industrială sau comercială oferind bunuri sau servicii pe piață în calitate de întreprindere publică. În acest scop, ar trebui să se permită statelor membre, în anumite condiții, să extindă termenul legal de plată până la maximum 60 de zile calendaristice.
- (25) Un motiv special de îngrijorare în ceea ce privește efectuarea cu întârziere a plăților îl constituie situația serviciilor de sănătate într-un număr mare de state membre. Sistemele de sănătate, ca parte fundamentală a infrastructurii sociale a Europei, sunt adesea nevoite să reconcilieze nevoile individuale cu finanțele disponibile, în condițiile în care populația Europei îmbătrânește, speranța de viață crește și medicina avansează. Toate sistemele trebuie să ia în calcul provocarea pe care o reprezintă acordarea unui statut prioritar asistenței medicale, într-un mod care să permită echilibrarea nevoilor pacienților individuali cu resursele financiare disponibile. Statele membre ar trebui, prin urmare, să fie în măsură să permită o anumită flexibilitate entităților publice care furnizează servicii de asistență medicală în ceea ce privește îndeplinirea angajamentelor lor. În acest scop, ar trebui să se permită statelor membre, în anumite condiții, să extindă termenul legal de plată până la maximum 60 de zile calendaristice. Cu toate acestea, statele membre ar trebui să depună toate eforturile pentru a asigura că plățile în sectorul sanitar sunt efectuate în termenele de plată legale.
- (26) Pentru a nu pune în pericol îndeplinirea obiectivului prezentei directive, statele membre ar trebui să garanteze că în cadrul tranzacțiilor comerciale durata maximă a unei proceduri de recepție sau de verificare nu depășește, ca regulă generală, 30 de zile calendaristice. Cu toate acestea, ar trebui să fie posibil ca o procedură de verificare să depășească 30 de zile calendaristice, spre exemplu în cazul contractelor deosebit de complexe, atunci când acest lucru este prevăzut în mod expres în contract și în orice documente de licitație și cu condiția ca acest lucru să nu fie vădit inechitabil pentru creditor.
- (27) Instituțiile Uniunii se află într-o situație comparabilă cu cea a autorităților publice din statele membre în ceea ce privește finanțarea și relațiile comerciale ale acestora. Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1605/2002 al Consiliului din 25 iunie 2002 privind Regulamentul financiar aplicabil bugetului general al Comunităților Europene ⁽²⁾ prevede că lichidarea, ordonanțarea și plata cheltuielilor de către instituțiile Uniunii trebuie efectuate în termenele stabilite în normele de aplicare ale acestuia. Respectiv

⁽¹⁾ JO L 347, 11.12.2006, p. 1.

⁽²⁾ JO L 248, 16.9.2002, p. 1.

norme de aplicare sunt în prezent stipulate în Regulamentul (CE, Euratom) nr. 2342/2002 al Comisiei din 23 decembrie 2002 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE, Euratom) nr. 1605/2002 al Consiliului privind Regulamentul financiar aplicabil bugetului general al Comunităților Europene ⁽¹⁾ și prevăd circumstanțele în care creditorii cărora li s-au plătit cu întârziere sumele datorate sunt îndreptățiți să perceapă dobânzi pentru efectuarea cu întârziere a plăților. În contextul revizuirii în curs a respectivelor regulamente, ar trebui garantat faptul că termenele de plată maxime pe care trebuie să le respecte instituțiile Uniunii sunt aliniate cu termenele legale aplicabile autorităților publice în conformitate cu prezenta directivă.

- (28) Prezenta directivă ar trebui să interzică abuzul în materie de libertate contractuală în dezavantajul creditorilor. Prin urmare, în cazul în care o clauză contractuală sau o practică referitoare la scadența sau la termenul de plată, rata dobânzii pentru întârzierea efectuării plăților sau compensația pentru costurile de recuperare nu este justificată pe baza termenelor acordate debitorului sau în cazul în care aceasta are drept scop principal furnizarea de active lichide debitorului, pe cheltuiala creditorului, aceasta poate fi considerată drept un astfel de abuz. În acest sens și în conformitate cu „proiectul de cadru comun de referință”, elaborat la nivel academic, orice clauză contractuală sau practică care se abate grav de la bunele practici comerciale și este contrară bunei-credințe și corectitudinii ar trebui considerată inechitabilă pentru creditor. În special, excluderea absolută a dreptului de a percepe dobânzi ar trebui să fie considerată întotdeauna drept vădit inechitabilă, în timp ce, în cazul excluderii dreptului la despăgubiri pentru cheltuielile de recuperare, ar trebui să se presupună că aceasta este vădit inechitabilă. Prezenta directivă nu ar trebui să aducă atingere dispozițiilor de drept intern privind modul în care contractele sunt încheiate sau valabilitatea clauzelor contractuale inechitabile față de debitor.
- (29) În contextul intensificării eforturilor de prevenire a abuzului de libertate contractuală în detrimentul creditorilor, organizațiile recunoscute în mod oficial ca întreprinderi și organizațiile care au un interes legitim de a reprezenta întreprinderi ar trebui să se poată adresa instanțelor naționale sau organelor administrative competente, pentru a împiedica aplicarea unor clauze contractuale sau practici care sunt vădit inechitabile pentru creditor.
- (30) Pentru a contribui la îndeplinirea obiectivului prezentei directive, statele membre ar trebui să promoveze difuzarea bunelor practici, inclusiv prin publicarea unei liste de buni platnici.
- (31) Ar trebui să se asigure tuturor creditorilor posibilitatea de a exercita rezerva dreptului de proprietate pe bază nediscriminatorie în cadrul Uniunii, dacă rezerva dreptului de proprietate este recunoscută de legea aplicabilă determinată potrivit normelor de drept internațional privat.

- (32) Prezenta directivă definește doar noțiunea de „titlu executoriu”, dar nu ar trebui să reglementeze diversele proceduri ale executării silită a unui astfel de titlu sau condițiile în care executarea silită a unui astfel de titlu poate fi sistată sau suspendată.
- (33) Consecințele efectuării cu întârziere a plăților pot fi descurajante numai dacă sunt însoțite de proceduri de acțiune rapide și eficiente pentru creditor. În conformitate cu principiul nediscriminării prevăzut la articolul 18 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, respectivele proceduri trebuie să fie disponibile tuturor creditorilor stabiliți în Uniune.
- (34) Pentru a facilita respectarea dispozițiilor prezentei directive, statele membre ar trebui să încurajeze utilizarea medierii sau a altor mijloace de soluționare alternativă a litigiilor. Directiva 2008/52/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 mai 2008 privind anumite aspecte ale medierii în materie civilă și comercială ⁽²⁾ stabilește deja un cadru pentru sistemele de mediere la nivelul Uniunii, în special pentru litigiile transfrontaliere, ceea ce nu aduce atingere aplicării sale în cazul sistemelor de mediere naționale. Statele membre ar trebui, de asemenea, să încurajeze părțile interesate să elaboreze coduri voluntare de conduită, având drept scop principal să contribuie la punerea în aplicare a prezentei directive.
- (35) Se impune garantarea finalizării în termen scurt a procedurilor de recuperare a creanțelor necontestate legate de efectuarea cu întârziere a plăților în tranzacțiile comerciale, inclusiv prin intermediul unei proceduri de urgență și indiferent de suma datorată.
- (36) Deoarece obiectivul prezentei directive, și anume combaterea întârzierii în efectuarea plăților pe piața internă, nu poate fi realizat în mod satisfăcător de către statele membre și, prin urmare, având în vedere amploarea și efectele sale, poate fi realizat mai bine la nivelul Uniunii, Uniunea poate adopta măsuri în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum este prevăzut la articolul 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este prevăzut în respectivul articol, prezenta directivă nu depășește ceea ce este necesar pentru atingerea obiectivului respectiv.
- (37) Obligația transpunerii prezentei directive în legislația națională ar trebui să se limiteze la dispozițiile care reprezintă o modificare substanțială față de Directiva 2000/35/CE. Obligația de a transpune dispozițiile nemoificate decurge din respectiva directivă.
- (38) Prezenta directivă nu ar trebui să aducă atingere obligațiilor care revin statelor membre în ceea ce privește termenele de transpunere în legislația națională și aplicarea Directivei 2000/35/CE.

⁽¹⁾ JO L 357, 31.12.2002, p. 1.

⁽²⁾ JO L 136, 24.5.2008, p. 3.

- (39) În conformitate cu punctul 34 din Acordul interinstituțional pentru o mai bună legiferare⁽¹⁾, statele membre sunt încurajate să elaboreze, pentru ele însele și în interesul Uniunii, propriile tabele care să ilustreze, pe cât posibil, concordanța dintre prezenta directivă și măsurile lor de transpunere și să le facă publice,

ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:

Articolul 1

Obiectul și domeniul de aplicare

- (1) Prezenta directivă urmărește să combată întârzierea în efectuarea plăților în tranzacțiile comerciale, în vederea asigurării funcționării adecvate a pieței interne, promovând astfel competitivitatea întreprinderilor, în special cea a IMM-urilor.
- (2) Prezenta directivă se aplică tuturor plăților efectuate ca remunerații pentru tranzacții comerciale.
- (3) Statele membre pot exclude datoriile care sunt subiect al procedurilor de insolvență instituite împotriva debitorului, inclusiv al procedurilor care au ca obiectiv reșalonarea datoriei.

Articolul 2

Definiții

În sensul prezentei directive, se aplică următoarele definiții:

1. „tranzacții comerciale” înseamnă tranzacții între întreprinderi sau între întreprinderi și autorități publice care conduc la furnizarea de bunuri sau prestarea de servicii contra cost;
2. „autoritate publică” înseamnă orice autoritate contractantă, conform definiției prevăzute la articolul 2 alineatul (1) litera (a) din Directiva 2004/17/CE și la articolul 1 alineatul (9) din Directiva 2004/18/CE, indiferent de obiectul sau valoarea contractului;
3. „întreprindere” înseamnă orice organizație, alta decât o autoritate publică, care desfășoară o activitate economică sau profesională independentă, chiar dacă respectiva activitate este desfășurată de o singură persoană;
4. „întârziere în efectuarea plăților” înseamnă neefectuarea plăților în termenul contractual sau legal de plată, atunci când sunt îndeplinite condițiile prevăzute la articolul 3 alineatul (1) sau la articolul 4 alineatul (1);
5. „dobândă pentru întârziere în efectuarea plăților” înseamnă dobândă legală pentru întârzierea în efectuarea plăților sau dobândă la o rată stabilită de comun acord între întreprinderi, în conformitate cu articolul 7;
6. „dobândă legală pentru întârzierea efectuării plăților” înseamnă dobândă simplă pentru întârzierea în efectuarea plăților într-un quantum care reprezintă valoarea ratei de referință, plus cel puțin opt puncte procentuale;
7. „rată de referință” înseamnă una dintre următoarele:
 - (a) pentru un stat membru a cărui monedă este euro, oricare dintre următoarele:
 - (i) rata dobânzii practicate de Banca Centrală Europeană pentru principalele sale operațiuni de refinanțare cele mai recente; sau
 - (ii) rata marginală a dobânzii ce rezultă din procedurile de licitație cu preț variabil pentru principalele sale operațiuni de refinanțare cele mai recente;
 - (b) pentru un stat membru a cărui monedă nu este euro, rata echivalentă stabilită de banca națională centrală;

8. „sumă datorată” înseamnă suma principală care ar fi trebuit plătită în termenul contractual sau legal de plată, inclusiv taxele, impunerile, prelevările sau impozitele aplicabile care sunt menționate în factură sau în cererea echivalentă de plată;
9. „rezerva dreptului de proprietate” înseamnă clauza contractuală prin care vânzătorul își rezervă proprietatea asupra bunurilor până la plata integrală a prețului;
10. „titlu executoriu” înseamnă orice decizie, hotărâre judecătorească sau dispoziție de plată emisă de o instanță de judecată sau de altă autoritate competentă, inclusiv cele executabile provizoriu, fie pentru plata imediată, fie pentru plata în rate, care permite creditorului să recupereze creanțele de la debitor prin mijloace de executare silită.

Articolul 3

Tranzacții între întreprinderi

- (1) Statele membre garantează că, în cadrul unor tranzacții comerciale între întreprinderi, creditorul este îndreptățit să perceapă dobândă pentru efectuarea cu întârziere a plăților, fără a fi necesară o notificare, în cazul în care sunt îndeplinite următoarele condiții:
- (a) creditorul și-a îndeplinit obligațiile contractuale și legale; și
 - (b) creditorul nu a primit suma datorată la scadență, cu excepția cazului în care debitorul nu este responsabil de întârziere.
- (2) Statele membre se asigură că rata de referință aplicabilă:
- (a) pentru primul semestru al anului în cauză, este rata în vigoare la data de 1 ianuarie din anul respectiv;
 - (b) pentru al doilea semestru al anului în cauză, este rata în vigoare la data de 1 iulie din anul respectiv.
- (3) Atunci când sunt îndeplinite condițiile prevăzute la alineatul (1), statele membre garantează următoarele:
- (a) creditorul este îndreptățit să perceapă dobândă pentru efectuarea cu întârziere a plăților din ziua următoare scadenței sau a expirării termenului de plată stabilite în contract;
 - (b) dacă scadența sau termenul de plată nu sunt stabilite în contract, creditorul este îndreptățit să perceapă dobândă pentru efectuarea cu întârziere a plăților la expirarea oricăruia dintre următoarele termene:
 - (i) 30 de zile calendaristice de la data primirii de către debitor a facturii sau a unei cereri echivalente de plată;

⁽¹⁾ JO C 321, 31.12.2003, p. 1.

- (ii) 30 de zile calendaristice de la data primirii bunurilor sau serviciilor, dacă data primirii facturii sau a unei cereri echivalente de plată nu este certă;
 - (iii) 30 de zile calendaristice de la data primirii bunurilor sau serviciilor, dacă debitorul primește factura sau o cerere echivalentă de plată anterior primirii bunurilor sau serviciilor;
 - (iv) 30 de zile calendaristice de la data recepției sau verificării, dacă, prin lege sau prin contract, este prevăzută o procedură de recepție sau verificare prin care se stabilește conformitatea contractuală a bunurilor sau serviciilor și dacă debitorul primește factura sau o cerere echivalentă de plată anterior sau la data la care are loc această recepție sau verificare.
- (4) Dacă este prevăzută o procedură de recepție sau verificare prin care se stabilește conformitatea contractuală a bunurilor sau serviciilor, statele membre se asigură că durata maximă a procedurii respective nu depășește 30 de zile calendaristice de la data primirii bunurilor sau serviciilor, în afara cazului în care contractul prevede în mod expres dispoziții contrare și cu condiția ca acest lucru să nu fie vădit inechitabil pentru creditor, în sensul articolului 7.
- (5) Statele membre se asigură că termenul de plată stabilit în contract nu depășește 60 de zile calendaristice, în afara cazului în care contractul prevede în mod expres dispoziții contrare și cu condiția ca acest lucru să nu fie vădit inechitabil pentru creditor, în înțelesul articolului 7.

Articolul 4

Tranzacții între întreprinderi și autoritățile publice

- (1) Statele membre se asigură că, în tranzacțiile comerciale în care debitorul este o autoritate publică, creditorul este îndreptățit, la expirarea termenului menționat la alineatele (3), (4) sau (6), să perceapă dobândă legală pentru efectuarea cu întârziere a plăților, fără a fi necesară o notificare, dacă sunt îndeplinite următoarele condiții:
- (a) creditorul și-a îndeplinit obligațiile contractuale și legale; și
 - (b) creditorul nu a primit suma datorată la scadență, cu excepția cazului în care debitorul nu este responsabil de întârziere.
- (2) Statele membre se asigură că rata de referință aplicabilă:
- (a) pentru primul semestru al anului în cauză, este rata în vigoare la data de 1 ianuarie din anul respectiv;
 - (b) pentru al doilea semestru al anului în cauză, este rata în vigoare la data de 1 iulie din anul respectiv.
- (3) Statele membre garantează că în tranzacțiile comerciale în care debitorul este o autoritate publică:
- (a) termenul de plată nu depășește vreunul dintre următoarele termene:

- (i) 30 de zile calendaristice de la data primirii de către debitor a facturii sau a unei cereri echivalente de plată;
 - (ii) 30 de zile calendaristice de la data primirii bunurilor sau serviciilor, dacă data primirii facturii sau a unei cereri echivalente de plată nu este certă;
 - (iii) 30 de zile calendaristice de la data primirii bunurilor sau serviciilor, dacă debitorul primește factura sau o cerere echivalentă de plată anterior primirii bunurilor sau serviciilor;
 - (iv) 30 de zile calendaristice de la data recepției sau a verificării, dacă prin lege sau prin contract este prevăzută o procedură de recepție sau verificare, prin care se stabilește conformitatea contractuală a bunurilor sau serviciilor, și dacă debitorul primește factura sau o cerere echivalentă de plată anterior sau la data în care are loc această recepție sau verificare;
- (b) data primirii facturii nu face obiectul unei clauze contractuale între debitor și creditor.
- (4) Statele membre pot prelungi termenele menționate la alineatul (3) litera (a) până la maximum 60 de zile calendaristice, în cazul:
- (a) oricărei autorități publice care realizează activități economice de natură industrială sau comercială, furnizând bunuri sau servicii pe piață și care, ca întreprindere publică, trebuie să se conformeze cerințelor de transparență prevăzute în Directiva 2006/111/CE a Comisiei din 16 noiembrie 2006 privind transparența relațiilor financiare dintre statele membre și întreprinderile publice, precum și transparența relațiilor financiare din cadrul anumitor întreprinderi ⁽¹⁾;
 - (b) entităților publice care furnizează îngrijiri medicale și care sunt certificate în acest sens.

Dacă un stat membru decide să prelungească termenele în conformitate cu prezentul paragraf, acesta trimite Comisiei, până la 16 martie 2018, un raport cu privire la respectiva prelungire.

În baza acestuia, Comisia prezintă un raport Parlamentului European și Consiliului indicând care state membre au prelungit termenele în conformitate cu prezentul paragraf și luând în considerare impactul asupra funcționării pieței interne, în special asupra IMM-urilor. Raportul este însoțit de propuneri legislative corespunzătoare.

- (5) Statele membre se asigură că durata maximă a procedurii de recepție sau verificare menționată la alineatul (3) litera (a) punctul (iv) nu depășește 30 de zile calendaristice de la data de recepție a mărfurilor sau serviciilor, cu excepția unor alte dispoziții exprese incluse în contract și în toate documentele licitației și cu condiția să nu fie vădit inechitabil față de creditor, în înțelesul articolului 7.

⁽¹⁾ JO L 318, 17.11.2006, p. 17.

(6) Statele membre se asigură că termenul de plată stabilit în contract nu depășește termenele stabilite la alineatul (3), cu excepția cazului în care acesta este stabilit expres în contract și este justificat în mod obiectiv ținând cont de natura sau caracteristicile specifice ale contractului, și în orice caz nu ar trebui să depășească 60 de zile calendaristice.

Articolul 5

Calendarele de plată

Prezenta directivă nu aduce atingere dreptului părților de a conveni, în limitele dispozițiilor corespunzătoare din legislația internă aplicabilă, asupra unor calendare de plată a ratelor. În astfel de cazuri, dacă unele rate nu sunt plătite la data convenită, dobânzile și compensațiile prevăzute în prezenta directivă se calculează exclusiv pe baza sumelor exigibile.

Articolul 6

Compensația pentru costurile de recuperare

(1) Statele membre se asigură că, atunci când dobânda pentru efectuarea cu întârziere a plăților în tranzacțiile comerciale devine exigibilă în conformitate cu articolul 3 sau 4, creditorul are dreptul de a obține de la debitor o sumă fixă de 40 EUR, în calitate de despăgubire minimă.

(2) Statele membre se asigură că suma fixă menționată la alineatul (1) este exigibilă fără a fi necesară o notificare și reprezintă o despăgubire pentru cheltuielile de recuperare ale creditorului.

(3) În plus față de suma fixă menționată la alineatul (1), creditorul este îndreptățit să solicite o despăgubire rezonabilă de la debitor pentru orice cheltuieli de recuperare care depășesc suma fixă respectivă angajate din cauza efectuării cu întârziere a plăților de către debitor. Aceste cheltuieli ar putea să includă cheltuielile suportate, printre altele, în vederea angajării unui avocat sau a unei firme de colectare a debitelor.

Articolul 7

Practici și clauze contractuale inechitabile

(1) Statele membre garantează că o clauză contractuală sau o practică referitoare la data de plată sau la termenul de plată, rata dobânzii pentru efectuarea cu întârziere a plăților sau despăgubirea pentru cheltuielile de recuperare nu este aplicabilă sau generează dreptul de a cere despăgubiri, dacă este vădit inechitabilă pentru creditor.

Pentru a determina dacă o clauză contractuală sau o practică este vădit inechitabilă pentru creditor, în sensul primului paragraf, se țin cont de toate circumstanțele cazului, inclusiv de următoarele:

- (a) toate abaterile grave de la practicile și uzanțele comerciale, contrare bunei-credințe și corectitudinii;
- (b) natura produselor sau a serviciilor; precum și

(c) dacă debitorul are motive obiective de derogare de la rata dobânzii legale sau de la termenul de plată așa cum este prevăzut la articolul 3 alineatul (5), articolul 4 alineatul (3) litera (a), articolul 4 alineatul (4) și articolul 4 alineatul (6) sau de la suma fixă menționată la articolul 6 alineatul (1).

(2) În scopul aplicării alineatului (1), orice clauză contractuală sau practică care exclude achitarea unor dobânzi pentru efectuarea cu întârziere a plăților este considerată ca fiind vădit inechitabilă.

(3) În scopul aplicării alineatului (1), orice clauză contractuală sau practică care exclude compensarea cheltuielilor de recuperare așa cum se menționează la articolul 6 este considerată ca fiind vădit inechitabilă.

(4) Statele membre garantează că, în interesul creditorilor și al concurenților, există mijloace adecvate și eficiente pentru a stopa aplicarea unor clauze contractuale și practici vădit inechitabile în înțelesul alineatului (1).

(5) Mijloacele menționate la alineatul (4) includ dispoziții în baza cărora organizațiile recunoscute oficial ca reprezentante ale întreprinderilor sau ca organizații având interese legitime în reprezentarea acestora pot să se adreseze, în conformitate cu legislația națională aplicabilă, instanțelor de judecată sau organelor administrative competente, în cazul în care clauzele contractuale sau practicile sunt vădit inechitabile în înțelesul alineatului (1), și, în consecință, pot aplica mijloacele potrivite și eficiente pentru a împiedica aplicarea acestora.

Articolul 8

Transparență și informare

(1) Statele membre garantează o transparență totală privind drepturile și obligațiile ce decurg din prezenta directivă, inclusiv prin publicarea ratei dobânzii legale aplicabile pentru întârzierile de plată.

(2) Comisia publică pe Internet detalii referitoare la ratele legale curente ale dobânzii aplicabile în toate statele membre în caz de întârziere a efectuării plăților în tranzacțiile comerciale.

(3) Dacă este cazul, statele membre recurg la publicații profesionale, la campanii de promovare sau la orice altă modalitate funcțională de sensibilizare a întreprinderilor cu privire la căile de atac în cazul efectuării cu întârziere a plăților.

(4) Statele membre pot încuraja elaborarea unor coduri privind plata la termen, în care să se stabilească termene clar definite pentru efectuarea plăților și o procedură adecvată pentru tratarea eventualelor plăți care fac obiectul unei contestații, sau orice alte inițiative care abordează problema esențială a întârzierilor în efectuarea plăților și contribuie la dezvoltarea unei culturi a plăților la termen, care sprijină obiectivele prezentei directive.

Articolul 9

Rezerva dreptului de proprietate

(1) Statele membre garantează, în conformitate cu dispozițiile de drept intern aplicabile în temeiul dreptului internațional privat, că vânzătorul păstrează dreptul de proprietate asupra bunurilor până la plata integrală, dacă cumpărătorul și vânzătorul au fost în mod expres de acord cu o clauză prevăzând rezerva dreptului de proprietate înainte de livrarea bunurilor.

(2) Statele membre pot adopta sau menține dispoziții privind plățile anticipate deja efectuate de către debitor.

Articolul 10

Proceduri de recuperare a creanțelor necontestate

(1) Statele membre garantează că se poate obține un titlu executoriu inclusiv printr-o procedură de urgență și indiferent de suma datorată, în mod normal în termen de 90 de zile calendaristice de la înaintarea acțiunii creditorilor sau de la solicitarea adresată instanței sau altei autorități competente, cu condiția ca suma datorată sau aspecte ale procedurii să nu fie contestate. Statele membre îndeplinesc această obligație în conformitate cu actele cu putere de lege și actele administrative interne.

(2) Actele cu putere de lege și actele administrative interne se aplică în aceleași condiții tuturor creditorilor care sunt stabiliți în Uniune.

(3) Pentru calcularea termenului menționat la alineatul (1) nu se iau în considerare următoarele:

- (a) perioada necesară pentru procesarea documentelor;
- (b) orice întârzieri cauzate de creditor, cum ar fi termenele necesare rectificării cererilor.

(4) Acest articol nu aduce atingere prevederilor Regulamentului (CE) nr. 1896/2006.

Articolul 11

Raport

Până la 16 martie 2016, Comisia prezintă un raport Parlamentului European și Consiliului privind punerea în aplicare a prezentei directive. Raportul este însoțit de propuneri legislative corespunzătoare.

Articolul 12

Transpunere

(1) Statele membre asigură intrarea în vigoare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative necesare pentru a se conforma articolelor 1-8 și articolului 10 până la 16 martie 2013. Statele membre comunică de îndată Comisiei textele respectivelor acte.

Atunci când statele membre adoptă aceste acte, acestea conțin o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o asemenea trimitere la data publicării lor oficiale. De asemenea, acestea conțin o mențiune în sensul că trimiterile, efectuate în cuprinsul actelor cu putere de lege și al actelor administrative în vigoare, la directivele abrogate prin prezenta directivă se interpretează ca trimiteri la prezenta directivă. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a acestei trimiteri și modul în care se formulează această mențiune.

(2) Statele membre comunică Comisiei textul principalelor dispoziții de drept intern pe care le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă.

(3) Statele membre pot menține sau adopta dispoziții legale mai favorabile creditorului decât cele necesare pentru respectarea prezentei directive.

(4) În transpunerea prezentei directive, statele membre decid dacă exclud contractele care au fost încheiate înainte de 16 martie 2013.

Articolul 13

Abrogare

Directiva 2000/35/CE se abrogă de la 16 martie 2013, fără a aduce atingere obligațiilor care revin statelor membre privind termenele de transpunere a directivei în legislația națională și de aplicare a acesteia. Cu toate acestea, directiva menționată continuă să se aplice contractelor încheiate înainte de data de la care prezenta directivă nu se mai aplică în temeiul articolului 12 alineatul (4).

Trimiterile la directiva abrogată se interpretează ca trimiteri la prezenta directivă și se citesc în conformitate cu tabelul de corespondență din anexă.

Articolul 14

Intrarea în vigoare

Prezenta directivă intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul 15

Destinatari

Prezenta directivă se adresează statelor membre.

Adoptată la Strasbourg, 16 februarie 2011.

Pentru Parlamentul European
Președintele
J. BUZEK

Pentru Consiliu
Președintele
MARTONYI J.

ANEXĂ

Tabel de corespondență

Directiva 2000/35/CE	Prezenta directivă
—	Articolul 1 alineatul (1)
Articolul 1	Articolul 1 alineatul (2)
Articolul 2 punctul 1 primul paragraf	Articolul 2 punctul 1
Articolul 2 punctul 1 al doilea paragraf	Articolul 2 punctul 2
Articolul 2 punctul 1 al treilea paragraf	Articolul 2 punctul 3
Articolul 2 punctul 2	Articolul 2 punctul 4
—	Articolul 2 punctul 5
—	Articolul 2 punctul 6
—	Articolul 2 punctul 7 partea introductivă
—	Articolul 2 punctul 8
Articolul 2 punctul 3	Articolul 2 punctul 9
Articolul 2 punctul 4	Articolul 2 punctul 7 litera (a)
Articolul 2 punctul 5	Articolul 2 punctul 10
Articolul 3 alineatul (1) litera (a)	Articolul 3 alineatul (3) litera (a)
Articolul 3 alineatul (1) litera (b) partea introductivă	Articolul 3 alineatul (3) litera (b) partea introductivă
Articolul 3 alineatul (1) litera (b) punctul (i)	Articolul 3 alineatul (3) litera (b) punctul (i)
Articolul 3 alineatul (1) litera (b) punctul (ii)	Articolul 3 alineatul (3) litera (b) punctul (ii)
Articolul 3 alineatul (1) litera (b) punctul (iii)	Articolul 3 alineatul (3) litera (b) punctul (iii)
Articolul 3 alineatul (1) litera (b) punctul (iv)	Articolul 3 alineatul (3) litera (b) punctul (iv)
—	Articolul 3 alineatul (4)
—	Articolul 3 alineatul (5)
Articolul 3 alineatul (1) litera (c)	Articolul 3 alineatul (1)
Articolul 3 alineatul (1) litera (d) prima și a treia teză	—
Articolul 3 alineatul (1) litera (d) a doua teză	Articolul 2 punctul 7 litera (b)
—	Articolul 3 alineatul (2)
—	Articolul 4
—	Articolul 5
—	Articolul 6 alineatul (1)
—	Articolul 6 alineatul (2)
Articolul 3 alineatul (1) litera (e)	Articolul 6 alineatul (3)

Directiva 2000/35/CE	Prezenta directivă
Articolul 3 alineatul (2)	—
Articolul 3 alineatul (3)	Articolul 7 alineatul (1)
—	Articolul 7 alineatul (2)
—	Articolul 7 alineatul (3)
Articolul 3 alineatul (4)	Articolul 7 alineatul (4)
Articolul 3 alineatul (5)	Articolul 7 alineatul (5)
—	Articolul 8
Articolul 4	Articolul 9
Articolul 5 alineatele (1), (2) și (3)	Articolul 10 alineatele (1), (2) și (3)
Articolul 5 alineatul (4)	—
—	Articolul 10 alineatul (4)
—	Articolul 11
Articolul 6 alineatul (1)	—
—	Articolul 12 alineatul (1)
Articolul 6 alineatul (2)	Articolul 12 alineatul (3)
Articolul 6 alineatul (3)	Articolul 1 alineatul (3)
Articolul 6 alineatul (4)	Articolul 12 alineatul (2)
Articolul 6 alineatul (5)	—
—	Articolul 12 alineatul (4)
—	Articolul 13
Articolul 7	Articolul 14
Articolul 8	Articolul 15
—	Anexă